

Försvarsutskottet

Regeringens proposition till riksdagen med förslag till lag om ändring av lagen om försvarsmakten

INLEDNING

Remiss

Regeringens proposition till riksdagen med förslag till lag om ändring av lagen om försvarsmakten (RP 55/2026 rd): Ärendet har remitterats till försvarsutskottet för betänkande.

Sakkunniga

Utskottet har hört

- regeringsråd Minnamaria Nurminen, försvarsministeriet
- regeringsråd Sinikka Vahvaselkä, försvarsministeriet
- biträdande avdelningschef, överste Marko Hirsimäki, Huvudstaben
- militärjurist Kaius Peltonen, Huvudstaben
- specialsakkunnig Jussi Laamo, Keva
- vice ordförande Janne Rautakorpi, Officersförbundet
- ordförande, militärmästare Mika Tiitinen, Underofficersförbundet rf
- heltidshuvudförtroendeman, kapten Marko Ylönen, Befälsförbundet rf
- huvudförtroendeman, ordförande Kristiina Hakuli, Maanpuolustuksen Henkilökuntaliitto MPHL ry.

PROPOSITIONEN

I propositionen föreslås det att bestämmelserna om avgångsåldern i tjänster vid Försvarsmakten ändras så att de motsvarar den reglering i pensionslagen för den offentliga sektorn genom vilken pensioneringen till följd av förändringen i den förväntade livslängden har senarelagts.

Lagen avses träda i kraft så snart som möjligt.

Betänkande FsUB 3/2026 rd

UTSKOTTETS ÖVERVÄGANDEN

Allmänt

(1) Regeringen föreslår att bestämmelserna om avgångsåldern i tjänster vid Försvarmakten ändras så att de motsvarar pensionslagen för den offentliga sektorn, enligt vilken pensioneringen gradvis har senarelagts till följd av att den förväntade livslängden har ökat. Syftet med propositionen är att harmonisera bestämmelserna om Försvarmaktens personal med pensionssystemet inom den övriga offentliga sektorn och att förlänga tiden i arbetslivet i enlighet med målen för den allmänna pensionsreformen.

(2) Enligt de sakkunniga som utskottet hört är propositionen befogad för att det gällande rättsläget också i fortsättningen ska motsvara syftet med militärpensionssystemet. Också den föreslagna ändringen av paragrafstrukturen förbättrar bestämmelsernas läsbarhet.

(3) Bestämmelser om avgångsåldrarna för Försvarmaktens tjänster finns i 47 § i lagen om försvarmakten (551/2007). Tjänstgöringsförhållandet upphör senast när avgångsåldern uppnås. I pensionslagen för den offentliga sektorn (81/2016) föreskrivs det om när rätten till pension börjar samt allmänt om militärpensionssystemet.

(4) När pensionslagen för den offentliga sektorn trädde i kraft senarelades pensioneringen med tre månader per år från och med 2018 så att det 2025 har uppnåtts en senareläggning av pensioneringen med två år. För att undvika en situation där ett tjänstgöringsförhållande inom Försvarmakten upphör vid avgångsåldern utan rätt till ålderspension ändrades bestämmelserna om avgångsåldrar i 47 § i lagen om försvarmakten från och med ingången av 2018 så att den motsvarar reformen av pensionslagen för den offentliga sektorn. Paragrafen innehåller emellertid inga bestämmelser om avgångsåldern eller om justeringen av den på basis av förändringen i den förväntade livslängden när det gäller officerare som är födda efter 1972 eller tjänstemän som är yngre än de åldersklasser som nämns i bestämmelserna om avgångsåldern för andra militära tjänster. Om bestämmelserna om avgångsåldrarna för dessa tjänstemän inte ses över bestäms avgångsåldrarna enligt bestämmelserna om de allmänna avgångsåldrarna enligt statstjänstemannalagen (750/1994). Då blir även deras lägsta ålder för ålderspension 70 år i enlighet med 102 § 5 mom. i pensionslagen för den offentliga sektorn.

(5) Propositionen inverkar också på avgångsåldern för några så kallade gamla civila med högst en månad. Utskottet konstaterar att även om den föreslagna ändringen av bestämmelserna om avgångsåldrar endast berör enskilda civila, är det viktigt att de särskilda avgångsåldrarna för civilpersonal bevaras och att rätten till ålderspension utan förtidsminskning tryggas vid avgångsåldern.

(6) Slutligen konstaterar utskottet att det nuvarande militärpensionssystemet är en viktig del av Finlands försvarslösning. Av Försvarmaktens styrka under undantagsförhållanden utgör endast cirka fyra procent stampersonal som är anställd vid Försvarmakten. Den krigstida styrkan uppgår i nuläget till 280 000 personer och kan komma att justeras uppåt under de kommande åren. I en mobiliseringssituation behövs alltså en stor reserv av yrkesmilitärer för krigstida ledningsuppgifter, och militärpensionssystemet har skapats för att svara mot detta behov.

Betänkande FsUB 3/2026 rd

(7) Sammantaget anser utskottet att propositionen behövs och fyller sitt syfte.

FÖRSLAG TILL BESLUT

Försvarsutskottets förslag till beslut:

Riksdagen godkänner lagförslaget i proposition RP 55/2026 rd utan ändringar.

Helsingfors 13.5.2026

I den avgörande behandlingen deltog

ordförande Heikki Autto saml
vice ordförande Mikko Savola cent
medlem Miko Bergbom saf
medlem Timo Heinonen saml
medlem Hanna Holopainen gröna
medlem Riitta Kaarisalo sd
medlem Pauli Kiuru saml
medlem Jani Kokko sd
medlem Jarno Linnell saml
medlem Jari Ronkainen saf
medlem Hanna Räsänen cent
medlem Paula Werning sd.

Sekreterare var

utskottsråd Heikki Savola.